cãtijs: ipa vxor ẽ i ʒ uiuijs H ¶ Vtꝝ mortalit̃ peccat vxor furando viro ſuo. Rñdeo ſi male expẽdit. ſcʒ ad peccãdũ ſicut ſi daret vni cã alliciendi eum ad turpem actum: ſic peccaret mortalit̃. Et ille qui ſic recipit talia munuſcula ꝓpter talem turpem actum a tali muliere: tenet̃ in foro conſcientie reſtituẽ marito ipius mulieris. immo qui ſcienter faceret vl' vẽderet talia munuſcula tali mulieri quaʒ ſcit ſcient̃ velle abuti grauit̃ peccat. Similit̃ ꝛ nunci⁹ q̄ portaret talia munuſcula ſcient̃ q̄ darent̃ ꝓꝑ̃ talẽ turpẽ actum grauit̃ deũ in hoc offenderet. Itẽ ꝯtra hoc faciũt illi mariti q̄ ꝑludũt bona ſua vel in tabernis ſe iebriãt. ꝛ ſic male expẽdunt bona illa de quibus vxor cũ puerꝭ viuere deberet. Sed nõ ſic faciendũ eſt ꝓbo ꝛ honeſto ꝛ diſcreto viro: qui debet ferre vinuʒ ad domũ ꝛ bibere cum vxore propria. ꝛ poſt hoc deum collaudare: et regratiari ipi deo oĩpotenti: qui te ſic cibauit ꝛ potauit. Vtruʒ m'lier debeat furari viro ſuo: vt inde elemoſinam faciat. hoc quere añ. vij H Et de illis viris que recludunt omnia bona ſua ab vxoribus tanq̃ꝫ ab extraneis. quere ibidem ¶ Septimuʒ quod debẽt habere illi q̄ ſunt in matrimonio eſt debita ꝛ honeſta educatio filiorum vt eos i bonis inſtruant. Vnõ ſciendũ ꝙ parẽtes ꝑncipalit̃ tenentur tria ſuis pueris Primo debẽt eos informare ꝙ innocentiam ſuam et puritatem deo offerãt. qꝛ hoc eſt doval de acceptũ. Item precepta dei. pat̃ noſter. ꝛ ſymbolũ. ꝛ debent eos ad eccl'iaʒ ducere. vt verbũ dei audiãt. quia verbũ dei eſt cibus anime. Item deũ diligẽ et eum timere in omnibus verbis ꝛ factis Sed heu ſepius contingit ꝙ parentes per ſe ignorant precepta dei: ꝛ quandoq̃ꝫ ſymboluʒ. ꝛ poti⁹ ducũt eos ad choreas q̃ꝫ ad eccleſiam. Et quandoq̃ꝫ aliqui pentes informãt ſuos pueros q̃uo ſupbe incedere debeãt. ꝛ q̃uo mũdo placere ſtudeãt. Inſuꝑ eis malũ exẽplũ ꝑ̄bẽt. ſcʒ iurãdo blaſphemãdo. maledicẽdo. ꝛc̃. Et tales pentes rei erũt oĩm peccatoꝝ iſtoꝝ. q̄ ex mala informatõe vl' malo exẽplo filij ſic diſcunt. Scdõ parẽtes tenentur pueros corrigere. Q̃uo aũt pueri corrigẽdi ſũt. hic quere. 4. E ¶ Tertio pentes tenent̃ hereditare res iuſte acquiſitas filijs ſuis. hoc q̃re ſuꝑ. 4. G.

¶ Tractatus de ſeptem ſacramentis explicit.

Incipit tractatulus de ſeptem donis ſpũſſancti.

SEptẽ ſũt dona ſpũſſancti que ideo ſunt ſeptẽ. qꝛ ꝑ ea ſeptẽ vitia ſpũalia expelluntur Primũ donũ ẽ tior dñi id ẽ gœtlich forcht De q̄ dr̃ Eccl'i. i. Timor dñi initiũ ſapie. Qui timor eſt cuſtos ꝛ clauſura omniũ bonoꝝ qd̄ donũ cordi nr̃o aduenićs m'lta bõa ꝯfert. Primo docet mala ꝑ̄terita emendare. Eccl'i. i. Timor dñi expellit pccm Scdõ docet bona opari. Eccl'i. ij Qui timet deũ faciet bona. i. q̄ timet deuʒ nihil negligit. Idẽ Qui timẽt deũ: inq̄rũt q̄ bñplacita ſunt dei. Greg⁹. Deũ timere eſt nulla que facienda ſunt preterire. Iſydor⁹ in ſynonimis. Timor expellit peccatũ. timor reprimit vitium. ꝛ timor cautũ facit hoĩem atq̃ꝫ ſollicitũ. Tertio timor diſponit ꝛ habilitat corda noſtra ad vitã religioſaʒ. Eccl'i. ij Timor dñi ꝑ̄parat corda. Et Bernardus i tractatu de ſeptẽ donis dicit: Connexa ſunt quidem timor ꝛ religio. ꝛ manere nõ poteſt vnum ſine altero. Quarto timor dñi cõſeruat hoĩem in bono. Bern̄. In vitate nihil ita valet ad gratiã promerendaʒ cõſeruandã ꝛ recuperandã q̃ꝫ ſi videarꝭ nõ alta ſapere. ſed ſꝑ timere. Vnõ etiã Salomon: Si in timore dñi nõ tenueris te: cito ſubuertet̃ dom⁹ tua. Quinto

timoꝛ dñi miſcdiam meret ps. Quō mi
ſeret pat filioꝝ ſuoꝝ: miſert᷒ ē dñs timē/
tibꝫ ſe. Sexto ꝯfert hoi ꝓuiſionē tp̄aliū
ps. Timete dñm oēs ſancti ei᷒: qm̄ nō
eſt inopia timētibꝫ eū. Septimo cōfert
hoi ꝓlongatōem vite. Vñ ꝓuer. x. Ti/
moꝛ dñi apponet dies. Octauo oṙōem
facit exaudiri. ps. Voluñtatē timētiuꝫ ſe
faciet. ⁊ dep̄catōeꝫ eoꝝ exaudiet. Nono
eternam gloꝛiaꝫ meretur. Prouerbioꝛū
xxviij. Beatus homo q̄ ſemꝑ eſt paui/
dus. Ecci. xxv. Beatus vir cui ē dona
tū habere timoꝛem dei. Gregoꝛius dic
Vbi timoꝛ non eſt: ſalus ibi non erit.
Hi ſunt nouem fructus: quos confert
donum timoꝛis qd̄ eſt pꝛimum donum
ſpiritusſancti. ⁊ hoc donum timoꝛis ex/
pellit pꝛimū peccatum moꝛtale ſcꝫ ſuper
biam. Timoꝛ dñi hoiem humiliat. ſuꝑ
bia vero eleuat. Ecci. x. Odibilis eſt co
ram deo ⁊ hoibus ſuꝑbia. ⁊ q̄nto ſe hō
hic magis exaltat tanto magis in futu
ro humiliabitur. Luc. 18. Omnis q̄ ſe
exaltat humiliabitur. Ergo vt in futu/
ro exaltemur humiliemus nos h̄ coꝛaꝫ
deo in timoꝛe dñi. i. Pe. 5. Hūiliamini
ſub potenti manu dei. vt vos exaltet in
die viſitationis. Bern. Per humilita/
tem aſcēdas ad ſublimitatem. quia hec
eſt via ⁊ nō alia pret ipam. qui alias va
dit potius cadit q̄ꝫ aſcendit. Oꝛ ſola eſt
hūilitas q̄ exaltat. ⁊ ſola q̄ ducit ad vitā

B ¶ Scōm donū eſt donū pieta
tis Vbi notādū q̄ eſt triplex pietas hū
da. vna ad deū. ⁊ illa debet eſſe in ꝯfidē
tia bona quā debem᷒ habere ad deum.
Pꝛimo in tempoꝛali ꝓuiſione. ps. Ja/
cta cogitatū tuum in dño. ⁊ ipe te enutri
et. Idem. Multitudo omniū in te ſpat
dñe. ⁊ hoc tollit nimiam ⁊ ſuꝑfluam ſol/
licitudinem tempoꝛalium quam habēt
illi auari qui nunq̄ꝫ ſatiantur. Sꝫ ſemꝑ
timent ſibi deficere ⁊ procurant ſibi cuꝫ
omi ſollicitudine tp̄alia q̄ſi ſemper debe
rent viuere. ⁊ foꝛte in bꝛeui moꝛiuntur.
Lu. 12. Stulte hac nocte. ⁊c̄. Cōtra h̄
dicit xp̄s in euāgelio. Nolite ſolliciti eē
dicētes. q̄d mādūcabimus q̄d bibem᷒
nōne aīa plus eſt q̄ꝫ eſca. q̄ſi dicerꝫ. Si
dat maioꝛa. id eſt vitam: etiā dat mino/
ra. i. eſcam ⁊ veſtimēta. Scdō in ſp̄ūali
bus q̄ntum ad aīam. ps. Sperātē aūt
in dño miſcdia circūdabit. Et ſic tollit
deſꝑatio. que eſt peioꝛ omi pctō. Vnd̄
Iſid. de ſummo bo. Deſperatio auget
pctm̄. deſperatio eſt peioꝛ omi peccato.
Vñ Chriſ. in ſermone. Nihil em̄ deuꝫ
ſic offendit q̄ꝫ deſperatio. Item Iſid. ij
li. de ſum. bo. Perpetrare aliqd̄ flagiciū
um moꝛs eſt anime. ſꝫ deſꝑare eſt ad īfer
num deſcendere. Tertio in eternis. i. in
remuneratōe omnium bonoꝛum. Luce
xij Nolite timere puſillus grex. compla
cuit em̄ patri veſtro dare vobis regnuꝫ
C ¶ Secūda pietas eſt quo ad ſeipm.
Et illa debet eſſe in miſeratōe ꝓꝓrie ani
me. Unde Ecci. xxx. Miſerere anime
tue placens deo ¶ Vñ ſciendum q̄ ſex
opera miſcōie debem᷒ exhibere anime
noſtre. Pꝛimo debemus eā cibare pa/
ne vite. hoc fit quādo digne cōmunica/
mus. Secūdo potare cum calice tribu
latōis ⁊ patientie quē chꝛiſtus ꝑ ſe bibit
et nobis ꝓpinauit. Math. xx. Poteſtiſ
bibere calicem quē ego bibiturus ſum.
¶ Tertio veſtire cum charitate dei ⁊ ꝓ
ximi. quia hec eſt veſtis nuptialis vite
eterne Math. xxij. Amice quomō huc
intraſti nō habens veſtem nuptialeꝫ: ꝑ
quā veſtem cognoſcūtur filij dei Johis
xiij. In hoc cognoſcūt homines q̄ mei
eſtis diſcipuli ſi dilectōem habueritiſ ad
īuicem. ¶ Quarto hoſpitare. hoc fit ꝑ
pn̄iam quam agimus pro peccatis no/
ſtris. quia cuꝫ homo eſt in peccato moꝛ
tali: tunc facit ſibi manſionem in īferno
ps. Appropinquant vſq̄ꝫ ad poꝛtas moꝛ
tis Sed quando penitentiam agit: tūc
preparat ſibi manſionē in celo. Math.
iiij. Penitentiam agite. ¶ Quinto viſi
tare. ⁊ hoc fit quando fragilitatē noſtrā
penſamus. ⁊ peccata noſtra cum amari

tudine cordis recolimus. vt cũ ꝓpħa di
cere poſſimꝯ. Recogitabo tibi oĩs an/
nos meos in amaritudine aĩe mee. De
xpo debemꝯ eã de carcere huiꝯ mũdi edu
cere. ⁊ hoc fit ꝑ deſideriũ ſupnoꝝ. Apl's
Que ſurſum ſunt q̃rite: non q̃ ſup ťram
Idē. Noſtra ↄuerſatio in celis ē. Ter
cia pietas eſt quo ad proximũ. illa exhi
betur p̃mo in dãdo. Eccĩ. 14. Añ mor/
tem bene fac amico tuo. id eſt chriſto. qꝛ
elemoſyna in vita multo melioꝛ eſt q̃ꝫ
poſt moꝛtem. Quia vnus denarius in
vita melioꝛ eſt q̃ꝫ centum poſt moꝛtem.
Secundo exhibetur proximo commo/
dando. Ps̃. Iuſtus miſeretur et com/
modat. et ſemen illius in benedictione
erit. Et ꝺ̃ hoc gaudet chriſtus ⁊ tota ce
li curia. qꝛ ſumus ſua membra. ⁊ erit ho
mini valde meritoꝛium. Luce. vi. Mu
tuũ dantes nihil inde ſperãtes. Tertio
in condonãdo ꝓximo. Luce. 6. Dimit/
tite ⁊ dimittemĩ. Augꝯ. Ea elemoſyna
nihil eſt maius: qua ex coꝛde dimittimꝯ
quod ĩ nos quiſq̃ꝫ peccauit. Quarto fa/
cta ꝓximi non in malum iudicando. ſed
ſꝑ ad meliorē ꝑtē interp̃tãdo. Vñ augꝯ
ſup illõ Matť. Nolite iudicaᷓe. et nõ iu/
dicabimini. H̃ loco nihil aliud p̃cipi exi/
ſtimo: niſi vt ea facta dubia q̃ ſũt. q̊ aĩo
fiãt. ĩ meliorē ꝑteꝫ inťpretemur. Vnde
ſciendũ q̈ q̇libet teneť oĩa dicta et facta
ꝓximi in meliorē partem interp̃tari niſi
ſint mãifeſta mala. Apl's. Quo iudicio
aliuꝫ iudicas. teip̃m condemnas. Sed
diceres vñ oꝛitur q̈ aliq̇ oĩa q̃ vident
vel audiũt de ꝓximis. ſꝑ in malum inť/
pretanť. Reſpondeo q̈ ex duobus ꝓue
nit. Primo: qꝛ ipi mali ſũt. Vñ Chꝛy.
ſup Math. Oĩs homo ſƜm ſe aliũ exiſti
mat. Idē. Sicut difficile aliquē ſuſpica
tur malum q̇ bonus eſt. ſic difficile ſuſ/
picatur aliquē bonũ qui malꝯ eſt. Secũ
do. qꝛ male afficitur ad illum queꝫ iudi/
cat. Augꝯ. Certum eſt q̈ ꝺ̃ malo ĩcerto
neminē iudicarē quē tanq̃ꝫ meip̃m dili/
gerem. ſed etiam defenderē ⁊ excuſarem

q̃ꝫ diu in publicũ nõ ꝓdiret. Sed quia
charitateꝫ ꝑdidimus: facilius alterutrũ
iudicamus. Et ğ̊ oĩs qui facilꝛ alterum
iudicat: oſtēdit ſe vacuũ a gratia dei ⁊ a
charitate ꝓximi. Sꝫ q̇ bona ſuſpicatur
de ꝓximis eſt ſignũ ꝓfectus ⁊ bonitatꝭ
Gregꝯ in moꝛaľ. Quãto vos in bono ꝓ
ficitis tãto etiã bona de alio ſentitis
Tertiũ donuꝫ eſt donũ ſcie. i. got/
liche kunſt. qꝺ̃ donũ p̃mo docet ſeip̃m
ↄgnoſcere. ſ. quis es. q̇d fuiſti. ⁊ q̇d eris
Berñ. Cogita ergo vnde veneris ⁊ eru
beſce. vbi es ingemiſce. quo ꝓperas ⁊ ꝑ
timeſce. Item cognoſce te ꝑ culpam ac
tualem fieri exoſum deo. Sapie. xiiij.
Odio ſunt deo impius ⁊ impietas eius
Eccĩ. xij. Altiſſimus odio habet pctõ/
res. Itē per culpã eris maledictus. p̃s.
Maledicti q̇ declinãt a mãdatis tuis.
Et inſuꝑ debitoꝛ moꝛtis eterne: nõ ſolũ
tꝑalis vt iumentũ. Ezech. xviij. Aia q̃
peccauerit ipa moꝛieť. Sꝫ ecõuerſo co/
gnoſce q̈ gr̃a facit hoĩem filiũ dei ⁊ here
dē. Apl's ad Rho. viij. Si filij ⁊ here
des. Itē facit hoĩem bonũ. p̃s. Beatꝯ
ꝓpl's cuius eſt dñs deus eius. Iteꝫ gr̃a
facit hoĩem bñdictũ. Deuť. xxviij. Si
p̃cepta mea audieris bñdictus tu in ci/
uitate bñdictꝯ in agro ⁊c̃. ⁊ hoc ergo no
mine noĩabit deus bonos q̇ ad dexterã
eius erũt dicēs. Math. v. Venite be/
nedicti patris ⁊c̃. Scd̃o docet donum
ſcie cognoſcere deũ. Primo inquantum
eſt creatoꝛ tuus ⁊ tu creatura eius. Vñ
p̃s. Ip̃e fecit nos ⁊ nõ ipi nos. ⁊ ſic tene
ris ei obedire tanq̃ꝫ tuo creatoꝛi. Scd̃o
inquantũ dñs tuus. ⁊ tu ſeruus eius. ⁊
ſic teneris ei fideliter ſeruire tanq̃ꝫ fide/
lis ſeruus dño ſuo. Tertio inquãtũ ipe
pater tuus ⁊ tu filius eius. ⁊ ſic teneris
ei exhibere honoꝛeꝫ ⁊ reuerentiã. Quar
to inquantũ redemptoꝛ tuus. ⁊ ſic tene/
ris eum diligere. Iohis. xv. Maioꝛem
aũt charitatē nemo habet vt animã ⁊c̃
Quinto inquantũ futurus iudex tuus
et ſic eũ timere debes in oĩbus verbis ⁊

factꝫ ſiue comedēdo ſiue dormiēdo ¶ F
Tertio donum ſcientie docet cognoſce/
re ꝓximos ſcꝫ q̄uo om̄es hoīes tam di/
uites tam paupes q̄ꝫ nobiles ſunt ſiles
in quattuor Primo em̄ hoīes ſunt ſiles
ex pte p̄ncipij. quia om̄es ab vno deo ꝛ
de eodem luto formati ſunt. ꝛ om̄es nu
di ꝛ paupes nati. Job. xxxiij. Ecce me
fecit deus ſicut ꝛ te. ꝛ de eodē quoqꝫ lu/
to formatus ſum. Sap̄. vij. Nemo ex
regibꝫ aliud habet natiuitatis initium.
Secūdo ſumus ſimiles ex pte medij. qꝛ
om̄es mortales ꝛ breuis vite tam diui/
tes q̄ꝫ paupes. Eccl. x. Om̄is potenta
tus breuis vite. Job. xiiij. Breues di/
es hoīs ſunt. Tertio ex pte finis. quia
omnes in eādem mortem ꝛ putredineꝫ
reducunt Job. xvij. Putredini dixi pa
ter meus es ꝛc̄. Hoc ptꝫ in oſſibꝫ mor/
tuoꝝ. qꝛ ibi nulla eſt diſtinctio inter no/
biles ꝛ ignobiles. Quarto ex parte iudi
cij. qꝛ om̄es ſub vno iudice rōem redde
re compellūtur. ij. ad Chorin. v. Oēs
nos manifeſtari oportꝫ an̄ tribunal xp̄i
vt referat ꝛc̄. Et actuū. x. Ip̄e eſt q̄ cō/
ſtitutus eſt a deo iudex viuoꝝ ꝛ mortuo
rū. ꝛ cū hanc equalitatem ꝯgnoſcimus
tūc nos mutuo diligere debemꝰ. ꝛ vnꝰ
aliū nō ſpernere. Unde Grego. Om̄es
fratres ſumus vniꝰ imꝑatoris p̄tāte cō
diti. ꝛ ſanguīe ipſiꝰ redēpti. ꝛ idcirco fra
tres nr̄os q̄ꝫuis paupes et abiectos in
nullo deſpicere debemus. Augꝰ. de do
ctrina xp̄iana. Ego nō interrogo te ſcri
catū pauperē ꝛ pannoſuꝫ. nō q̄les in ve
ſtibꝫ ſitis. ſꝫ q̄les nati fueritis. ambo cer
te nudi. ambo infirmi. ambo vitā miſe/
rā inchoātes. ꝛ ob hoc ambo plorātes
q̄n naſcebamini infantes. Et illud do/
nū expellit inuidiā q̄ eſt ꝯtraria charita
ti. qꝛ gaudet de malis. ꝛ ꝯtriſtat̄ de bo/
nis qđ eſt diabolicū. g̃ inuidi ſunt a deo
maledicti. Eſa. v. Ve vobis q̄ dicitis
bonū malū ꝛc̄. ꝛ tales inuidi ſunt filij di
aboli. qꝛ ſicut charitas ē ſignū filioꝝ dei
Un̄ Joh. xiij. In hoc cognoſcēt hoīes
q̄ mei eſtis diſcipuli ſi dilectōem habue
ritis. Sic inuidia eſt ſignū filioꝝ diabo
li G ¶ Quartū donū eſt donū for/
titudinis. i. gotliche ſtercke. Ubi ſcien/
dū q̄ deus nō q̄rit fortitudinē corpis. ſꝫ
ſpūs. Un̄ Neemie. viii. Gaudiū eteṁ
dn̄i eſt fortitudo noſtra. Et notandū q̄
ſpūſſcūs ꝑ donū fortitudinis tripl'r con
fortat hoīem Primo in tolerādo aduer
ſitates patiēter. i. Theſſal'. v. Patiētes
eſtote ad oēs H ¶ Sed diceres q̄uo
acq̄ram mihi patiētiā in aduerſis. Rn̄/
deo q̄ p̄ncipaliter ſunt tria q̄ inducunt
ad patiētiā. Primū eſt. qꝛ cū pctīs tuis
plus meruiſti. Nō pctō nequaq̄ꝫ pcit̄
aut h̄ aut in futuro punietur. Ergo modi
cū in p̄nti libēter pati debes ꝓ purgato
rio ꝛ peccatis tuis. Scdm̄ q̄ xp̄s maio
ra ſuſtinuit ꝓ te. ergo tu etiā ꝓ eo aliqđ
modicū pati debes. Gregꝰ. Si paſſio
xp̄i ad memoriā reducit̄ nihil eſt qđ nō
equo aīo toleret̄. Tertiū eſt. qꝛ tribula/
tio ē via ad celū. Act. xiiii. Per multas
tribulatōes opꝫ nos intrare regnū dei
Inſup tribulatōes ꝛ infirmitates aug/
mentant p̄miū eternū. Math. v. Gau
dete in illa die. ſupple tribulatōis. q̄m
merces vr̄a multa eſt in celis. Un̄ Hie/
ro. in ep'la: Libēter nūc tormēta patior
vt futura mihi gl'a ſeruet̄ Modo q̄tiēs
aliquē dolorē patiēter ſuſtines: etꝫ ſi mil
leſies dolorē ſentires in oclo vl' dētibꝫ ꝓ
q̄libet vice eternū p̄miū poſſidebis Et
illđ p̄miū excedit oēs t̄bulatōes. Ap'ls
Rho. viii. Nō ſtꝫ cōdigne paſſiōes ꝛc̄.
Scdo ꝯfortat nos ſpūſſcūs ꝑ h̄ donū ad
vincēdū diabolū Jac. iiii. Reſiſtite dia
bolo ꝛ fugiet a vob̄ Itē ad ꝯtēnēdū mū
dū. Jac. iiii. Amicicia hꝰ mūdi inimici
cia ē dei. qꝛ amicꝰ hꝰ ſcl'i inimicꝰ eſt dei
Iſta v̄ba ſtꝫ multū terribilia amatoribꝫ
hꝰ ſcl'i. qꝛ nēo p̄t duobꝫ dn̄is ſuire. Sꝫ
dicēs. q̄uo vincit̄ mūdꝰ. Hoc docꝫ Au
gꝰ. dicēs Cōcupiſce qđ ꝓmiſit oīpotēs
expaueſce qđ minat̄ oīpotēs. ꝛ ſic vileſ/
cit om̄is mundus. Tertio cōfortat ad

operandũ bona opera. Vñ Johis. ix. Operari oportꝫ donec dies eſt. q꞉ venit nox dũ nemo pt opari. Nota in ſenſato diſt. xxxiij. in quarto ꝑncipali littera. x. Aug⁹. Inutiliter hoc tpe viuit niſi ad acq̇rendum meritũ laboret. quo in eternitate remuneret. q꞉ opa bona ornant aĩaꝫ ⁊ ꝯcomitant aĩam cũ oẽs amici eã deſerũt. Apoc. xiiij. Opa em̃ illoꝝ ſequũtur illos Et ꝓ his tũc remuneramur in vita btã. q꞉ de⁹ reddet vnicuiqꝫ ſm opa ſua. Hiero. Unuſq̇ſqꝫ ꝓ opibus ſuis mercedem accipiet. Vñ Bern. Si labor terret merces inuitet Unuſq̇ſqꝫ em̃ ſm ſuũ laborẽ mercedẽ accipiet Et ſic hꝰ donum expellit accidiam que eſt mater neq̇cie. Auguſtin⁹ Ocioſitas ſine dei timore magiſtra neq̇cie eſt. Vñ Leo papa in ſermone. Nõ dormientibus ꝓuenit regnũ: nec ocio ⁊ deſidia tepentibus btitudo eternitatis ingerit J ¶ Quintum eſt donum ꝯſilij. id eſt gotlich rat. Nota ꝙ ſpirituſſanctus vult ꝙ a trib⁹ debemus querere conſilium. Primo a deo. Vñ Tobie. iiij. Benedic deuꝫ et pete ab eo vt viam tuã dirigat. ⁊ oĩa cõſilia tua in ipſo ꝑmaneãt Eccli. xxxix In omnibus deprecare cõſilium altiſſimi. Et hoc ꝯſulit Salomon dicẽs Cõſiliarius vnus ſit de mille nomen eius. Unde Eſa. dicit. Uocabitur conſiliarius deus fortis. Secũdo querere debemus a proximo ꝯſcientioſo ⁊ diſcreto et timente deũ. Quia ſi nos indigni ſum⁹ vt deus nobis immediate ꝯſuleret ſicut fecit cõmuniter bonis ⁊ ꝑfectis hominibus: tunc queramus ab hoibus quib⁹ inſpirat que nobis facienda ſunt. q꞉ deus operatur ꝑ medium. Exemplũ de paulo qui dixit. Dñe quid me vis facere. Et vox reſpõdit Surge ⁊ ingredere ciuitatẽ ⁊ dicet tibi q̇d te oporteat facẽ. Et xp̃s apparuit ananie ⁊ miſit eum ad paulũ. cũ tñ chriſtus ꝑ ſe potuit ſibi manifeſtaſſe q̇d eũ opteret facẽ. Sciendũ tñ ꝙ ſignãter ꝯſiliũ q̃rere debemus a literatꝫ ⁊ cõſciẽtioſis q̇ hñt ſciam ⁊ bonã vitaꝫ ⁊ nõ a diſſolutis ⁊ male vite. Vñ Ambro. de officijs li. ij. Quis vtilẽ iudicet aliene cauſe quẽ videt iutilẽ vite ſue Vñ Ecci. xiiij. Qui ſibi nequã eſt cui bonus erit. Tertio debem⁹ q̃rere cõſilium a cõſcia ꝓpria. Ecci. xxxij. Oĩa fac cũ ꝯſilio: ⁊ poſt factũ nõ penitebis. quia ſicut q̇s vellet alijs cõſulere: ſic ⁊ ſibiipſi debet facere K ¶ Et illõ donũ ſpirituſſci expellit auariciaꝫ. Et hoc fit qñ ſpũſſanct⁹ ꝑ donũ cõſilij cõſulit terrena deſpicere ⁊ celeſtia appetere. q꞉ terrena modicũ valẽt in pñti vita: q꞉ ſolũ ad ſuſtentatõem corpis. in morte nihil ꝓſunt Prouer. xi. Non ꝓderunt diuitie in die vltiõis Itẽ q꞉ nõ pñt trãſferri ad aliud ſeculũ. Job. ij. Diues cũ dormierit nihil ſecũ aufert. Itẽ poſt mortẽ ſepius nocẽt multis qñ reddituri ſunt rõem de ipſis q̃ñ lucrata ſunt. q̃ñ poſſeſſa. ⁊ q̃ñ expenſa ſunt vſqꝫ ad nouiſſimũ q̃drãtem Sꝫ ſpũalia bona q̃ ad celeſtia ꝑducũt ſunt appetẽda. q꞉ nihil vtilius in hac vita. Et hoc fit quãdo faciũt opa noſtra meritoria. Itẽ in morte. q꞉ faciũt hoieꝫ feliciter mori. Vñ Beati mortui qui in dño moriunt. imo faciũt ipam mortem ꝓcioſam. Vñ ps. Precioſa in cõſpectu dñi mors ſcõꝝ eius. Item poſt morteꝫ. q꞉ eternã glãm tribuũt. Vñ Bern. in eplis. Bona mors iuſti ꝓpter requiem melior ꝓpter nouitatem. optima ꝓpter ſecuritatem. Damaſcen⁹ li. iiij. Mors ſanctoꝝ ſomnus magis eſt q̃ꝫ mors. laborauerũt ei in pñti ſclõ vñ viuũt in ſclm L ¶ Sextũ donũ eſt donũ itellect⁹. i. gotlich ꝟſtentenis. Per illõ donũ ſpũſſcũs docꝫ nos itelligẽ deũ in nob ⁊ i creaturis Nã ꝑ magnitudinẽ ⁊ latitudinẽ h⁹ mũdi potẽtiã dei agnoſcim⁹ ꝙ ipe eſt oĩpotẽs. qđ pꝫ in hꝰ cũ poſſꝫ adhuc ĩfinitos mũdos ex ſua potẽtia creare. Itẽ ꝑ decorẽ celi mũdi ⁊ creaturaꝝ ſapiaꝫ dei ĩtelligim⁹ Itẽ ꝑ bonitatẽ ⁊ vtilitatẽ creaturarũ bonitatẽ dei ĩtelligim⁹. ꝟ qñ vi

dcs aliqua pulchra: ꝛ guſtas dulcia: ꝑ
hoc intelligere ꝛ cogitare debes eterna.
Bernardꝰ. Dulcedo oīm creaturarū ſi
quis iuſte aduertit: nihil eſt aliud niſi ꝙ
ad illā eťnam dulcedinem nos inuitat.
Et illud donū expellit peccatū gule. qꝛ
per donū ſpiritusſancti ſumimus cibuꝫ
ꝛ potum. ꝛ vtimur creaturis dei ad ho/
norem ipſius ꝛ vtilitatem noſtrā. Et ſic
reſecať ſuꝑfluitas gule ❧ ¶ Septi
mū donū eſt donū ſapiē. i. gœtlich wiſ/
heyt. Et ſciendū ꝙ ſapīa dꝛ quaſi ſapi/
da ſcientia. ꝛ per hoc donum ſpūſſanctꝰ
dat nobis ſapere celeſtia que dulcedo ꝓ
cellit omnem dulcedinem totius mun/
di. Vn̄ Baſiliꝰ. O dulcedo melliflua
dulcedo mirāda. ꝙꝫ dulcꝭ es in medita/
tione. ſꝫ dulcioꝛ in oꝛoe. dulciſſima ī cō/
templatione. Sed ſuꝑ dulciſſima in be
atitudine. imo tāta dulcedo eſt in eťna
patria ꝙ eſt inexplicabilis ꝛ inťminabi
lis. Vn̄ tanta eſt dulcedo: ꝙ ſi celū ape/
riretur. ꝛ minimuꝫ gaudiū alicuius ſan/
cti parui videretur: ꝙꝫuis a nobis remo/
ta ſunt tamen totus mūdus ſufferre nō
poſſet Si poſſibile eſſet tunc nullū coꝛ
adeo triſte eēt quin letificaretur: nec ali/
qua pena tam amara quam homo ſen/
tiret ſiue ignem ſiue aquam bullientem
immo nec ipſam mortem corporalem.
Quid tunc erit cum nos illic venerimꝰ
et cum deo ꝛ omnibus ſanctis gaudebi
mus. Deum videre eſt ita delectabile:
ꝙ Auguſtinus dicit ꝙ potius vellet eē
in inferno ꝛ deum videre: ꝙꝫ in celo ꝛ eiꝰ
viſione carere. Vn̄ ds̄ ꝑs. Quoniā mille
anni ante oculos tuos tanꝙꝫ dies heſter
na que preterijt. Et illud donum expel/
lit peccatum luxurie. quia ſ̄m Gregoriū
Guſtato ſpiritu deſipit om̄is caro. Au/
guſtinus dicit ſic. Gaudium diuine dul
cedinis non deguſtas. ſi carnali delecta
tione coꝛ maculas.

¶ Tractatus de ſeptem donis ſpiritus
ſancti explicit Et per conſequens totus
liber Diſcipuli de eruditiōe chꝛiſtifideli
um. arte et impenſis viri ſolertis Her/
manni būgardt de Ketwijch Colonie
nuꝑ impꝛſſus iuxta antiquū forū in do/
mo vulgariter nūcupata. tzo dem Wyl/
den man Anno ſalutꝫ nr̄e M. cccc. xcvi
ſexto Kalēdas Nouembꝛis

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

¶ Anthonij liberi Suſatenſis in laudem inclite
Colonoꝝ vrbis Epygramma feliciter incipit.

O felix vrbs ante alias Colonia ſalue. et
  Pauperis ingenij munera ſume libens
Salue o metropolis ſuperis cara: inclita ſalue. o
  Tellus aucta bonis nobilibuſqꝫ viris
Tu mihi ſola places. nāqꝫ es paradyſus abūdans
  Moribus egregijs artibus atqꝫ ſacris
Et tua terrarum celebris iam fama ꝑ orbem
  Atqꝫ tuas laudes concinit omnis homo
Urbibus es reliquis multo felicior. in te
  Nam requiem reges tres orientis habent
O veneranda nimis vrbs. o ſanctiſſima quā tot
  Enſibus exhauſta corpora ſancta colunt
Res mirāda. dei tecum eſt clementia: nanqꝫ
  Munera que totus nō habet orbis habes
Conſilijs rhomam vincis. ſapientia athenas
  Pariſius ſtudijs. ⁊ venetos opibus
Singula quid referam ſuperas aſiatica regna
  Europe. atqꝫ tibi et affrica magna fauet
Ergo ego carminibus laudans caſtra opida et vrbes
  Non potero laudis immemor eſſe tue

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Gedruckt in Collen vp deme aldē mart tzo deme wilden manne ꝛc.

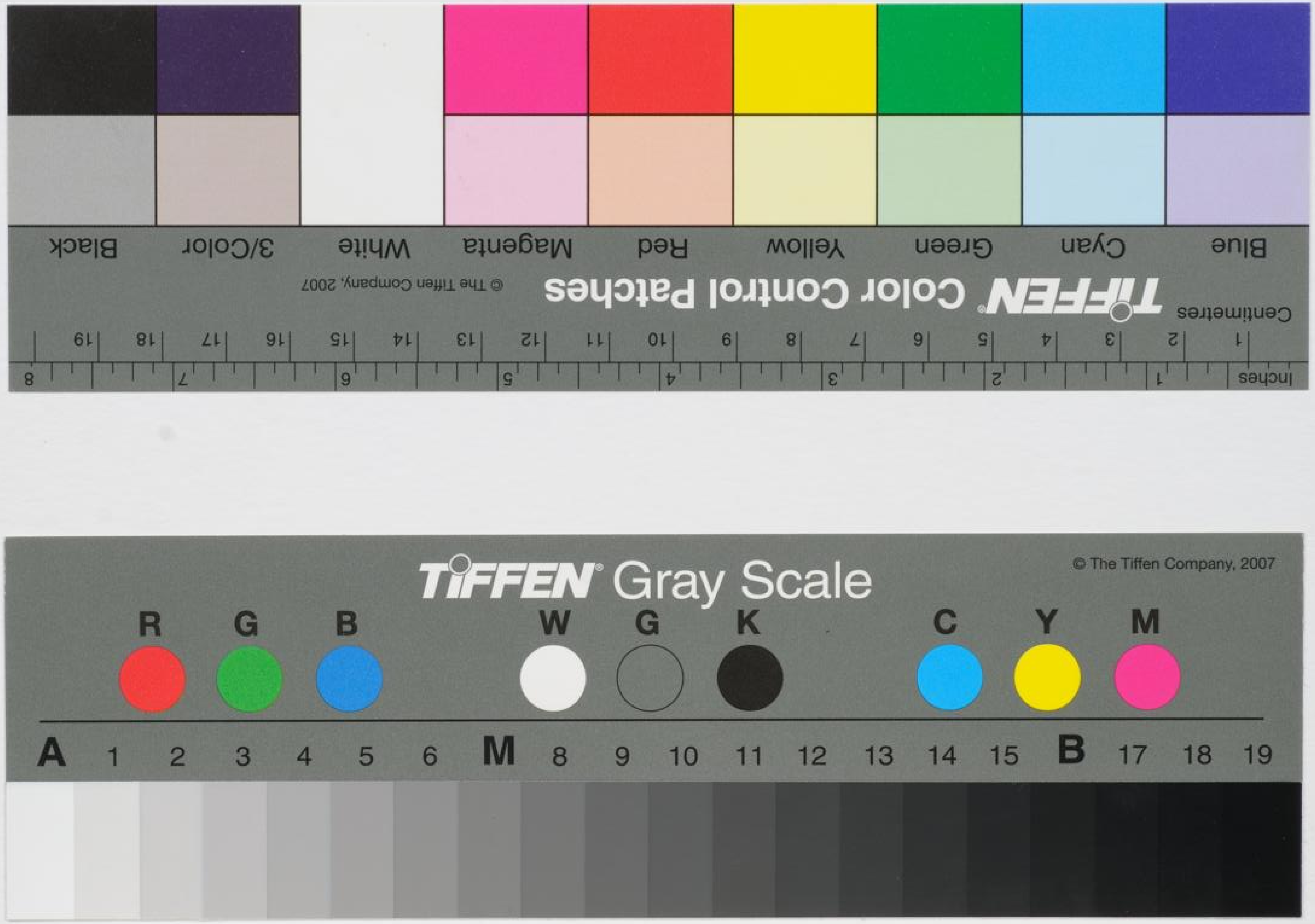
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Inches
Centimetres
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19